

HOGYAN MŰKÖDIK A SZEGEDI KÖZELLÁTÁS GÉPEZETE

A város legforgalmasabb intézménye: a közellátási hivatal

(A Délmagyarország munkatársától) Feltűnően sokan szálltak le a vilámosról a felsővárosi Szentgyörgy-utóról. Asszonyok, férfiak, fiatal leányok, diákok, vegyesen. Valamennyien egy cél felé igyekeztek, a Szentgyörgy-iskola felé. Ebben az épületben működik a város közellátási hivatala, immár két esztendője. Két év óta a város központja lett ez az épület, amelyet naponta százak és százak keresnek fel.

A mai ideges, zajló időkben ez a hivatal kapja a legtöbb gáncsot, panaszkodást, érdemtelenül... Ez a hivatal a komoly idők takarékosági szelleméhez híven hősies munkát fejt ki és ennek a megfeszített munkának köszönhető, hogy rend uralkodik a város közellátása terén.

Eppen két esztendője, 1940 februárjában kezdte meg munkáját a Szentgyörgy-iskolában a közellátási hivatal. Ápriliséig esendben, de annál serényebben dolgoztak, előkészíttek a nehéz idők parancsolt adagolási rendszer lebonyolítására. Ha kezdetben voltak is zökkenők, hamarosan legyőzték az összes akadályokat és — hála a hivatal higgadt, kitűnő vezetőjének, Fodor Jenő ny. helyettes polgármesternek — a szükség által életrehozott szerv ma már minden-napi életünk belső zavartalanágát biztosító intézménnyé fejlődött.

40 esztendő a köz szolgálatában

Mialatt a tömeg felfelé tödült, a nagy forgalomtól valóssággal megviselt lépcsőkön, jobbra kanyarodtunk egy kis földszinti szobába. Itt találjuk a város legfoglaltabb emberét: Fodor Jenő ny. helyettes polgármestert. Legtalálabbban úgy lehetne őt jellemezni, karrikirozni, hogy száz keze van s mindegyikben egy telefonkagylót tart, száz füle van, amellyel a különböző kérelmek és panaszok szövegét hallgatja és sőt feje, amellyel a problémák megoldásán dondolkozik... Viszont ilyen elképzeléssel holmi ókori szörnyeteg képét idéző magára, holott Fodor Jenő ennek éppen ellentéte. Nyugodt, gyakran mosolygó, eleven és őszinte, magyaros szójárású ur, akinek vérében van a munka szeretete, a közért való tevékenykedés büszke szolgálata.

Fodor Jenő immár negyvenedik évét tölti a köz szolgálatában, 37 éven át dolgozott a városnál, majd mint helyettes polgármester vonult nyugalomba. Csöndes élete volt, szívvél és kedvvel gazdálkodott birtokán és ki gondolta volna, hogy ebből a nyugalomból és csöndből a legnagyobb bajszával, felelősséggel és gondokkal járó hivatalba tér vissza — önszántából! Regényírónak érdekes téma volna a nagyszerű lélekelemzésre adta módot Fodor Jenő önkéntes feladatvállalkozása...

Egyetlen kérdést szegezünk feléje: — Miért?

Erre a kérdésre ő sem tud válaszolni. Gyakran éjszakánként töpreng rajta és számtalanszor felteszi a kérdést önmagának is: miért? És — azt mondja — nem talál feleletet „menésigére”. Pedig a mai súlyos időkben egyszerű és kezenfekvő a felelet: úgy érezte, hogy a közösségnek szüksége van a munkájára, amelyet ma is a legnagyobb megelégedésre tud ellátni. Ezért...

Amúgy a keresztlendős hivatal ügymenetéről érdeklődünk, Fodor Jenő csöndesen mosolyog maga elé, megelégedett:

— A közönség eleinte nem akarta megérteni, hogy azért kellett bevezetni a jegyrendszert, mert nincs hőség sem minden. Különösen a lábbel-

kiutalással volt sok nehézségünk. De ma már a legnagyobb rend és fegyelem jellemzi a közönség megértését és felismerését annak, hogy — ma igazán nem gyerekjáték az élet...

Havi 1300 pengős postaforgalom

Fodor Jenő kis szünetet tart, a főispáni hivatal keresi telefonon, majd néhány sürgős intézkedést kell kiadnia, aztán folytatja:

— Hát persze, hogy előfordulnak még panaszok, de higgye el, csak jogszabályon alapuló panaszok ezek. Itéljen kérem: a napokban volt itt nálam egy asszony, hattagu családjának valamennyi tagja kapott már valamiféle lábbeli-utalványt! Most ismét utalványt kért. Nem kapott. Hogyan adhattunk volna, amikor sokezer ember még csak nem is igényelt Szegeden lábbelit? Tartalékolnunk kell, mert csak így lehet ma ésszerűen gazdálkodni...

Még néhány esetet emleget kedves, őszinte humorával. Volt rá eset, hogy valaki megfenyegette azzal, hogy — elteszi láb alóla, mert hivatalában rendreutasította. Mások akadnak, akik régi, baráti kapcsolatokra hivatkozva akarnak előnyben részesülni. De Fodor Jenő a jó Isten is erre a pozícióra teremtette. Igazságos, részrehajlás nem ismer s a rendeletek biztos házisan állva megingathatatlan. És — független ember. Több, mint fél-évig teljesen ingyen végezte ezt a — bocsánat a kifejezésért, nem tölem ered — nem embernek való munkát... Aztán havi 140 pengős fizetést állapítottak meg. Most ennyiért dolgozik éjjel-nappal, fáradságot nem ismerve s fiatalokat megszárazó lelkesedéssel.

Nemrégiben segítségére ajánkozott dr. Csiky Jenő, a Csillagbörtön ny. igazgatója személyében. Dr. Csiky önként ajánlotta fel segítségét Fodor Jenőnek, de — nem maradt tovább a hivatalban két napnál. Dr. Csiky Jenő, aki hosszú éveken keresztül rabokkal foglalkozott — nem bírta idegekkel a közellátással való vesződést... Tőle származik a fenti kifejezés: Nem embernek való munka ez...

Hogy a közellátási hivatal forgalma milyen hatalmas, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a posta díjátalányának megszabása. A közellátási hivatal postáját eleinte a város díjátalányában készítették. De a posta annyira megnövekedett, hogy a köz-

ellátási hivatal ebből a szempontból különválasztották és — díjátalányát sokkal nagyobb összegben állapították meg, mint az egész városi ügyvitel postadíjszabását! A közellátási hivatal havi 1300 pengő postaforgalmat bonyolít le, de ezenkívül esik még a portázott küldemények díja, amit — a rendelkezések értelmében — a fél tíze-

Működésben a közellátás nagy gépezete

Fodor Jenő kalauzolása mellett végigjárunk a közellátási hivatalokat, megtekintettük a nagy gépezet működését, napi munkáját. A közellátási hivatal 64 tisztviselővel dolgozik, de most csökkent létszámmal kénytelen folytatni munkáját, mert a tisztviselők közül 10 beteg. Miért beteg a tisztviselők ilyen nagy százaléka? Mert valamennyien egyfajta hősök, a kötelességtudás hősei. Naphosszat ülnek a tágas irodahelyiségekben, amelyek iskolatermek céljára készültek és — fagyoskodnak. Nem azért kell hőcipőben, 2-3 kötöttkabátban dolgozni, mert nem fűtik a termeket. A kályha minden teremben — iskola-

Fagyás ellen a Leinzing-féle fagykenőcs

Biztos hatás! Kapható kizárólag:

Leinzing

gyógyszertárban, Csongrádi palota

teremről van szó — az ajtó mellett áll és az ajtó, az — perpetuum mobile, örökmozgó... Minden pillanatban nyílik, bejön 2-3 ember. Csak azt csodáljuk, hogy — még beférnek a tágas terembe, hiszen már amúgy is zsúfolva van. Többnyire cipőigénylők s mind egyszerre beszélnek. Pedig ott függ az ajtón a figyelmeztetés, a legszebb magyar szavak zengik:

»Lábujjhegyen
Lassan
Járjatok,
S durva zajt
Ne üssön
Ajkatok!«

Petőfi

Kívül pedig: »Kérjük az ajtót gyorsan becsukni!« — Egyik sem használ...

Egy másik hivatalban a cukorkiskereskedők elszámolása folyik. Itt van csak igazán bábeli hangzavar! A tisztviselők serényen számolgatják a céduláskák tömegét, az apró cukorszelvényeket, amelyeket fűszeresünk-nél leadogatunk hetenként. Sohasem gondolunk arra, hány ezerre, tízezer-

Mérlegképes

fiatal, öskereszlény

könyvelő

és levelező, önálló munkatárs, nagyobb vállalatnál vagy banknál elhelyezkedne. »Évtizedes gyakorlatlalt« jellegre a kiadóhivatalba

re, százezerre nő ezeknek a céduláknak tömege és mennyi gondot-bajt ad a tisztviselőknek!

Minden kerületben — Szeged közellátás szempontjából 8 kerületre oszlik — készülnek már az új törzslapok. Minden egyes családfő nevére új törzslapot állítanak most ki, amelyen mindaz szerepel, ami az illető kapcsolatba hozza a közellátással. Hány talpalást, mennyi cukrot, lisztet, kenyeret, zsírt stb. kapott. Ad elég dolgot a tisztviselőknek, akik délutánként, sőt este is, a késő éjszakai órákig ezen dolgoznak. A hivatal délből a közönség részére bezárják, de ez nem azt jelenti, hogy most már vége a munkának! Dehogy! Egy óráig még a már bentlévő feleket foglalatostkodnak, 2 óra, sőt fél 3, amíg főnöküknek leszámolnak, átadják a pénzt és értékeket s azután mennek ebédelni. Négy órára visszatérnek a hivatalba és sokszor a késő esti órákig dolgoznak. Ilyenkor készülnek az új törzslapok s az új jegyzetek...

Elbucszunk a legforgalmasabb legfoglaltabb látogatott s talán mégsem a legnépszerűbb hivatal nagyszerű vezetőjétől és tisztviselőitől, akik ma már két esztendője örökönek belső mindennapi életünk zavartalanágát felett...

(Cs. P.)

Elítéltek egy nemzetgyalázó ujságárust

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi törvényszék ötös tanácsa szombaton tárgyalta Grosz Vilmos vádlott rokkant ujságárú ügyét, aki ellen vádat emeltek a magyar állam és nemzet megbecsülésével szembe fordított vétség miatt, mert Vésztőn, miközben ujságot árult a piacon, összeszólalkozott két emberrel és eközben olyan kijelentést tett, hogy „lesz még rosszabb világ is a keresztényekre, rátok is gondom lesz, lesztek ti még trógerék”.

Grosz Vilmos azzal védekezett, hogy 58 éves beteg ember, a világháborúban rokkant lett és amikor a piacon ujságot kínált és két ember durván válaszolt, ingerültségében visszafelt, de a kijelentéseket nem a keresztényekre, hanem csak az őt megsértő két emberre értette.

Több tanut hallgatott ki a törvényszék, majd dr. Reich Zoltán védő bemutatva a községi orvos bizonyítványát, hogy a vádlott súlyos idegbeteg és ezért ideggyógyintézetbe utalta be. Dr. Gál Ödön ügyész kérte a vádlott elítélését, mert kuriai ítélet szól arról, hogy az ilyen kijelentés az egész magyar nemzet megbecsülését sérti. Dr. Reich Zoltán védő hivatkozott védő beszédében a vádlott idegbetegségére és azt hangoztatta, hogy nem lehet betolakodottnak mondani azt, akinek minden őse itt született és hazája védelmében megrokkant. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Grosz Vilmost, egyhónapi fogságra és egyévi politikai jogvesztésre ítélte. Enyhítő körülménynek vette a bíróság a vádlott bűntetlen előéletét és hadirokkantságát. Az ítéletben úgy a vádhatóság képviselője, mint a vádlott meggyőződött.